СИЛАБУС КУРСУ

«ГЕНЕТИЧНІ РЕСУРСИ РОСЛИН»

Ступінь вищої освіти – магістр
Освітньо-професійна програма «Агрономія»
Кількість кредитів ECTS – 3
Рік навчання – 1, семестр – 2.
Мова викладання – українська
Керівник курсу: канд. с.-г. наук., доцент Лозінський Микола Владиславович
lozinskk@ukr.net; +380976491912

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою курсу є формування у студентів знань та умінь з наукових основ створення колекцій генетичних ресурсів рослин, генетичних банків, інтродукції зразків генофонду рослин, збереження колекцій, інформаційного комп'ютерного забезпечення пошуку і добору колекційних зразків.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.
- Здатність до саморозвитку, самореалізації, використання творчого потенціалу.
- Здатність розуміти сутність сучасних проблем агрономії, науково-технічну політику в межах виробництва екологічно-безпечної продукції рослинництва.
- Уміння розробити практичні рекомендації з використання результатів наукових досліджень.
- готовність застосовувати кваліфіковані методологічні підходи до моделювання сортів.

СТРУКТУРА КУРСУ

Години (лек./ прак.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Вступна лекція. Предмет, його завдання та значення для інших наук і виробництва.	Знання предмету та завдань дисципліни	Опитування
2/2	Конвенція ООН щодо біологічного різноманіття рослин. Збереження in situ – в природних екосистемах. Конвенція ООН стосовно біологічного різноманіття рослин, що ратифікована в Україні.	Знання основних форм збереження генетичних ресурсів рослин, цілей «Глобального плану акцій» прийнятого Міжнародною технічною конвенцією з генетичних ресурсів рослин.	Опитування
2/4	Міжнародні центри генетичних ресурсів. Міжнародний центр генетичних ресурсів рослин (IPGRI), його функції. Міжнародний центр поліпшення кукурудзи і пшениці (CYMMYT), Міжнародний центр сільськогосподарських досліджень в аридній зоні (ICARDA).	Знання напрямків діяльності міжнародних центрів генетичних ресурсів рослин: IPGRI, CYMMYT, ICARDA, IRRI, BIP.	Опитування
2/6	Система генетичних ресурсів рослин України. Науково-технічна програма України “Генетичні ресурси рослин”, її мета, основні завдання. Створення Національного центру генетичних ресурсів рослин України (ГРРУ).	Знати систему генетичних ресурсів України (ГРРУ). Знати основні форми, методи та засоби збереження генетичних ресурсів в Національному генетичному банку.	Опитування
2/4	Наукові та біологічні основи інтродукції. Значення інтродукції рослин для розвитку харчової бази населення. Інтродукція нових культурних видів, сортів рослин та введення в культуру дикорослих видів і форм. Теоретичні і практичні основи інтродукції. Форми інтродукції: натуралізація, акліматизація, доместикація. Зв’язок процесу акліматизації з селекцією.	Знати основні генетичні центри походження та формоутворення культурних рослини, їх локалізацію; теоретичні і практичні основи натуралізації, акліматизації, доместикації; основні форми, методи та засоби збереження генетичних ресурсів рослин.	Опитування
2/4	Формування та ведення колекцій. Методологічні основи формування, ведення і використання колекцій генетичних ресурсів рослин..	Знати принципи формування колекцій генетичних ресурсів; види колекцій; процедуру реєстрації колекцій та вивчення їх за	Опитування

		комплексом господарсько-цінних ознак.	
2/4	Значення диких видів рослин, місцевих сортів народної селекції та селекційних сортів наукових установ для створення колекцій генофонду культури	Знати технологію збереження насіння та його регенерацію, вимоги до якості насіння, що закладається в Національне сховище.	Опитування
2/4	Інформаційна система «Генофонд рослин». Інформаційна система “Генофонд рослин”. Комп’ютерні бази даних: інформаційна, паспортна, ознакова, родовід, насіннєвого фонду Національного сховища та ін. Паспортизація зразків генофонду рослин. Інвентаризація колекцій. Національний каталог.	Знати структуру та функції баз даних інформаційної системи „Генофонд рослин”. Володіми умінням щодо паспортизації зразків генофонду, створення ознакових баз даних сільськогосподарських рослин, пошуку, добору, групування зразків за окремими ознаками та їх комплексом.	Опитування

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Методичне забезпечення

1. Генетичні ресурси рослин. Методичні вказівки до проведення практичних занять для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня освітньої програми «Агрономія» за кредитно-трансферною системою навчання / М.В. Лозінський, С.М. Кубрак. Біла Церква, 2019. 107с.

Рекомендована література

1. Genebank Standards for Plant Genetic Resources for Food and Agriculture (Стандарти банків генів генетичних ресурсів рослин для виробництва продовольства та ведення сільського господарства. Прийняті Комісією з генетичних ресурсів ФАО, 2013) – 169 с. chrome-extension://oemmndcbldboiebfnladdacbdfmadadm/http://www.fao.org/3/a-i3704e.pdf (англійська версія).
2. Положення про Інформаційну систему «Генофонд рослин». – Харків, Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр’єва НААН, 2011. – 20 с.
3. Положення про реєстрацію зразків генофонду рослин в Україні. – Харків, Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр’єва НААН, Національний центр генетичних ресурсів рослин України, 2012. – 19 с.
4. Рябчун В. К. Богуславський Р. Л. Генетичні ресурси рослин та їх роль у селекції. Теоретичні основі селекції польових культур: збірник наукових праць. Харків : ІР ім. В. Я. Юр’єва НААН, 2007. С. 363–398.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Загальний бал
Максимально можлива кількість балів	10	30	10	40	10	100

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84	добре	C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64	задовільно	E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34	незадовільно	F (незадовільно з обов’язковим повторним курсом)